

ชื่อเรื่อง การปฏิรูปการเมืองภาคพลเมืองในการเมืองการบริหารท้องถิ่นไทย
ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ปธาน สุวรรณมงคล
ปีที่ทำเสร็จ 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) บทบาทของการเมืองภาคพลเมืองในการเมืองการบริหารท้องถิ่น ตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปี 2558 2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการเมืองภาคพลเมืองในการเมืองการบริหารท้องถิ่น ตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปี 2558 3) เสนอแนะแนวทางการปฏิรูปการเมืองภาคพลเมืองได้มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในการเมืองการบริหารท้องถิ่นไทยในระยะยาว ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักโดยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย การสังเกตการณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้โดยการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 4 กลุ่มได้แก่ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน 22 คน สมาชิกสภาพัฒนาการเมืองจำนวน 8 คน ผู้บริหารท้องถิ่น 4 คน และกรรมการ/ที่ปรึกษา คณะกรรมการปฏิรูปท้องถิ่น จำนวน 2 คน โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงใน 4 ภาคได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ และเสริมด้วยการวิจัยเชิงปริมาณโดยแบบสอบถาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสอบถามได้แก่ สมาชิกสภาองค์กรชุมชนตำบล จำนวน 200 คน และสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง จำนวน 50 คน โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม สถิติร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า การเมืองภาคพลเมืองมีบทบาททางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ยังมีบทบาทจำกัดในการเมืองการบริหารท้องถิ่นกับองค์กรบริหารท้องถิ่นเนื่องจากปัญหาสำคัญของการเมืองภาคพลเมืองในการเมืองการบริหารท้องถิ่นเป็นปัญหาทั้งเชิงนโยบายและปัญหาเชิงปฏิบัติอันเกิดจากปัจจัยทั้งภายนอกและภายในการเมืองภาคพลเมือง อาทิ การขาดนโยบายรัฐบาลที่ชัดเจนด้านการเมืองภาคพลเมือง การขาดทักษะการจัดการ การขาดผู้นำที่เข้มแข็ง เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะการปฏิรูปเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติในการส่งเสริม สนับสนุนให้การเมืองภาคพลเมืองมีบทบาทในการเมืองการบริหารท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น อาทิ การให้รัฐบาลเสนอกฎหมายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การเสนอจัดตั้ง “สภาพลเมือง” ทำหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรบริหารท้องถิ่นและหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ การส่งเสริมให้ภาคพลเมืองมีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณขององค์กรบริหารท้องถิ่น เป็นต้น

คำสำคัญ การปฏิรูป การเมืองภาคพลเมือง การเมืองการบริหารท้องถิ่นไทย

Title: The Reform of Civic Politics in Thai Local Politics and Administration
Researcher: Associate Professor Dr. Pathan Suvanamongkol
Year: 2016

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the role of civic politics in local politics and administration since 1997 – 2015 2) to study the main problems of civic politics in local politics and administration and 3) to form recommendations for ways to promote a greater role for civic politics in local politics and administration in the long term. This research was primarily a qualitative research. The research methods were documentary research, interviews, focus groups, observation and questionnaires. The sample population for interview consisted of 4 groups: 22 sub-district community organization council members; 8 members of the political development council; 4 local administrators; and 2 members of or consultants to the local reform commission. The samples were chosen through purposive sampling to represent the 4 regions of northern, central, northeastern and southern Thailand. The quantitative research was also used as complemented to qualitative research. The sample population for questionair consisted of 200 members of sub-district community organization councils and 50 members of political development councils. The samples were also chosen through purposive sampling. Data collection and analysis tools included interview forms, questionnaires, descriptive analysis and percentage.

The study found that the civic politics play an important role in natural resourecs and environment issues. But it had limited role in politics and administration with local authorities. The main problems of civic politics in local politics and administration were both policy problems and practical problems which resulted from the external factors and internal factors of civic politics for example; lock of clear public policy on civic politics, lock of management skill, lack of strong leadership. The researcher had proposed both policy and practical recommendation to enhance strong civic politics in local politics and administration such as the government should propose law to promote people participation in public policy at national and local level, to setup “civic council” to perform counselling and monitoring duties of local authorities and public agencies performance in the areas, to promote participatory budgeting in local authorities etc.

Keywords: reform, civic politics, Thai local politics and administration